

ST. — NO. 1578. Entered as second-class matter, December 6, 1937, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO, ILL., 8. DECEMBRA (December 8), 1937.

Published Weekly at 2301 S. Lawndale Ave.

LETO—VOL. XXXII.

STANOVANJSKI PROBLEM NA KRITIČNI TOČKI

NA ENI STRANI PALAČE IN VILE, NA DRUGI UMAZANE ČETRTI ZA MILIJONE LJUDI

Vprašanje, ki ga sedanja družba zá množico v "slumsih" ne more rešiti

Dober namen, a zelo slabo zasnovan. — Privatni interesi ne dovolijo vladne "konkurence"

Razredne razlike so v današnji družbi povsod vidne. Ampak nikjer ne toliko kakor v razlikah med domovi posegujočega in proletarskega sloja. Milijoni v ameriških mestih žive med podganami v starinskih, na hitriču zgrajenih hišah, ki so same na sebi nagnutne. Tisti, ki so jih gradili, so hoteli dobček, kakor ga hočejo današnji investitori. Računali so visoko stanarino, a hiše so bile zbitje z lesa ali pa zidane z vidika, da je za priseljence vsak stan dober, da ima le streho.

Nesnaga, ki kvari zdravje

Sto in sto tisoče družin mora živeti v umazanariji, ker so stanovanja tako, da čiščenje v njih nič ne zadeže. Vse je preperelo, zvito, blatno, začrnelo, polno razpok, stenic in ščurkov. In ker so vsa stanovanja tako bloke naokrog, ne bi se tako pridna gospodinja ničesar dosegla, pa če bi noč in dan učinkovala mrztes v čistila.

V newyorskih slumsih, v čiščnih predelih, kjer žive zameci, revni Židje, Italijani, Mehikanci, Hrvati, Slovenci in tisoče Ircev, Nemcev in drugih ljudi "civiliziranih" narodov, je nesnaga toliko, da je je v sedanji "hišah" nemogoče odpraviti. Treba jih je podreti in zgraditi nove tako, da bodo človeška bivališča, ne pa hlevi najbolj zanikrne vrste.

Ni dobička

Ampak to se ne izplača. Revni ljudje ne morejo placati visokih stanarin kajti lepo hiša s sanitarnimi napravami, svetlimi okni in čistočo naokrog in znotraj stane denarja. Reveži ga nimajo, zato naj hlevi, v kakršne pamet gospodar ne bi zaprl živine, ostanejo za ljudi. Hiše so se že izplačale, torej je zdaj po odbitju davkov vse čist dohodek, kajti le malokateri gospodar takih hiš je pri volji kaj trošiti za popravila in čiščenje.

Zdaj pa naj tak proletarec, k mora s svojo družino živeti v prostorjih grših kot hlev, pogleda na "zlata obrežja", na rezidenčne palače ob rekah, v okolicah mest, na vile tik parkov in bulevardov, pa vidi razlike, tudi če je za vse druge razlike slep. Krasni vrtovi,

Fraze v imenu demokracije

Jersey City v državi New Jersey je absolutno proti CIO. Oziroma zupan, ki ima v mestu pa veliko besedo.

Delavce je to jezilo in so poskusili v nekem podvetju s sedečo stavko. Prišel je policjski šef in jim dejal: "Najboljši za vas je, da se skidate od tu, kajti Jersey City ni Moskva! Nimate nikake pravice lastiti si svojino, ki je posest drugih. Torej poberie se zlepa..."

Delavci so sedeli naprej. Policijskega šefa je to raztogito, pozval je policijo in ta jih je v imenu varovanja privatne svojine siloma izgnala.

SLIKA JAPONSKE "KULTURE"

Kako prinašajo Japonci kulturo na Kitajsko? Z bombami iz vojnih letal, s topovskim ognjem, s strojnico in sličnimi "kulturnimi" pripomočki. Na sliki je del trgovske univerze v Sanghaju, ki so jo porušili japonski letali.

VISOKE VSOTE ZA "VOZNINE", AMPAK LE ZA LJUDI, KATERI JIH LAHKO RAČUNAJO DRUGIM

Kongresniki brez obzira do ljudstva, kadar si določujejo odškodnine za službe in potovanja

Plača zveznih senatorjev in članov poslanske zbornice (kongresnikov) je deset tisoč dolarjev. Vrh tega so jim piačani vozni stroški in imajo vsaki še po par tisoč na leto "extra" — za najete privatnega klerka. Te službe oddajajo na vrnadno ženam ali hčeram. Sploh "ljudski zastopnik" na vso moč skrbe, da so jim vsi stroški kriti preko mere.

Od demokratov in republikancev drugega sploh ni pričakovati, kajti oni kandidirajo podprtajo v kampanji interes, od katerih potem lahko še kaj "ekstra" zaslužijo.

Te gospode poslance je sklical predsednik Roosevelt pred nekaj tedni k izrednemu zasedanju, da sprejmejo potrebne zakone, katere so prezeli, ali pa zavlačevali v rednem zasedanju.

In res, gospodje senatorji in člani poslanske zbornice so prišli skupaj in začeli debatirati. Približala se je božična sezona in mnogi so rekli, da morajo biti o Boču doma pri svojih dragih.

"Ampak nalog, ki so nam bile določene v tem izrednem zasedanju, še nismo končali," so rekli drugi. Pa so se sporazumeli, da bodo imeli v božičnih praznikih odpočitek in si v ta namen določili za voznine iz vladne blagajne skoro četr milijona dolarjev. Zasedanje kongresa preneha 22. decembra. Prične se znova zgodaj v januarju. Poslanci so sklenili, da vsakdo, ki želi, gre lahko za praznike domov, in kdo noče, pa naj ostane v Washingtonu, toda vsi dobe za potne stroške po 200 na milijon, pa če gredo domov ali pa ostanejo v glavnem mestu.

Neki budomušni kongresnik je predlagal, da si naj poslanci določijo tudi bonus za delo, (Nalajevanje na 2. strani.)

(Nalajevanje na

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICNE ZVEZE.

NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;
za četrt leta \$1.00.

Inognestvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Jugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor Frank Zaitz.
Business Manager Charles Pogorelec.
Asst. Editor and Asst. Business Manager Joseph Drasler.

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.

Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

CHICAGO, ILL.

2301 S. Lawndale Ave.

Telephone: ROCKWELL 2864.

Prerekanje, kako preprečiti vojno

Japonska vlada pravi: "Glejmo na stvari z realističnega stališča." Mussolini izjavlja: "Vse, kar počne Italija, je s stopnjo realnosti." Hitler se ustavi: "Čemu zakrivati oči pred resnicami, da hočemo mi naše kolonije nazaj, kajti naše so bile in mi smo jih razvalili."

To niše vse. Mussolini trdi, da je pacifizem strup, da je opis za narode, in da v resnicu le vojna utrujuje in izčišča narod! Zato so vojne potrebe in bodo. Samo tisti, ki ne morejo zreti tej resnici v obraz, jo taje, pravi li duce.

Današnje delavsko gibanje mora s takimi izjavami računati in nehati slepomisli v Gandhijevim pacifizmom, pravijo mnogi socialisti v Franciji, Angliji in drugje.

Proti njim se oglašajo drugi, ki pravijo, kaj pa smo dosegli v zadnji vojni? Mar ne bi bilo vseeno, kdo bi zmagal?

Ne, ne bi bilo! Ako bi obveljal brest-litovski mir, ki ga je podpisala Leninova sovjetska vlada s kajzerjevovlado, kako bi bilo danes v Evropi.

In odgovarjajo drugi: Ruski pacifisti so porazili kajzerjev mir bas s tako taktiko.

Nato pravijo tretji: Ni res, sovjetske unije ne bi bilo, ako bi zavezniki ne premagali kajzerjeve armade in razveljavili vse kajzerjeve "mirovine" pogodbe, ki jih je sklenil z Leninovo vlado in s komur že drugimi.

To so argumenti z zgodovine, ki je že za nami.

Noben teh ne podpre več trditve, da je pacifizem za proletariat v današnji tehnični družbi res dobra taktika za preprečenje vojne.

Američka socialistična stranka je absolutno proti vojnji. Prav tako je zoper njo Chicago Tribune, dasi s povsem drugoga stališča. Ljudje, ki Chicago Tribune kontrolirajo, nimajo na primer v inozemstvu skor nočesar izgubiti, pač pa le pridobi, ako se ta dežela čimboljše "pripravi" na "obrambo" doma. Torej je Tribune proti vojni le s svojih posebnih egoističnih razlogov. Inače ji militarizem ni prav nič zoper, ako tudi prinaša kartune proti njemu.

V tej deželi je dobil že močno zaslombo predlog, da Zed. države ne smejo vstopiti v vojno, razen ako so napadene, drugega pa le če to sklene ljudstvo na splošnem glasovanju.

Američki socialisti, ki so načelno absolutno proti vsaki vojni, povečini odobravajo predlog za referendum. Trdijo, da so bili v pravem, ko je ta dežela vstopila v zadnje svetovno vojno, čemu bi zdaj ne bila socialistična stranka v pravem, ko prav tako kakor takrat trdi, da je vojna zložnikom ne kontristi! Teoretično je resnično v pravem in le žal, da teorije redkokdaj obvezljajo. Včasih je veljalo baš s tega stališča načelo, da je dolžnost socialistov biti absolutno zoper vojno, proti vojnim kreditom in sploh nasprotovati čemurkoli, kar bi pomagalo vojni. V teoriji je to šlo. Ne pa v praksi.

Dokazi so v svetovni vojni.

Kapitalizem je ostal in z njim vzroki za nove vojne. In tako so se po porasti fašizma začele socialistične stranke vseh dežel odmikati od stare svoje teorije pacifizma in začele računati z realnostjo. Še veliko bolj pa so se preokrenile v tem oziru komunistične stranke, radi Rusije, seveda. Kaj bi bila danes Rusija, ako bi se oprijela golega pacifizma, ali če bi si vzele Gandhija in njegovo kozo za vzgled? In socialisti, ki delujejo za mir v Angliji, — (njihov bivši voditelj pokojni MacDonald je bil med vojno iskren pacifist), so začeli resno dromiti, da je zahteva za razorozitev ene dežele v korist miru, razen ako hočejo kaki agresivni sili dati priliko, da jo toliko laglje podjarmi.

Američka socialistična stranka lahko še brezskrbno zastopa odločen boj proti oboroževanju, ker za njenim pragom ni še oborožene nevarnosti.

Ne bo doigo, ko bo morala internacionala — namreč socialistična internacionala, sprejeti novo določno izjavo glede pacifizma, oboroževanja in vojne. Komunisti zase ga že imajo. So za borbo proti fašizmu in za demokracijo, kar pa v praksi ne pomeni to kot označujejo njih besede.

Zavedno delavstvo mora računati ne samo s teorijami, pač pa prav tako z dejstvi. In eno dejstje je, da se protidelavska sila ni še umaknila delavski večini in se ne bo drugače, kakor če se ne poda zlepa, kar je kajpada dvomljivo, vsled tega je treba sile. Za to ni treba terorja, ampak izraz volje večine ljudstva. In delavska vlada, ki bo izraz večine, se bo ravnalna po njemu.

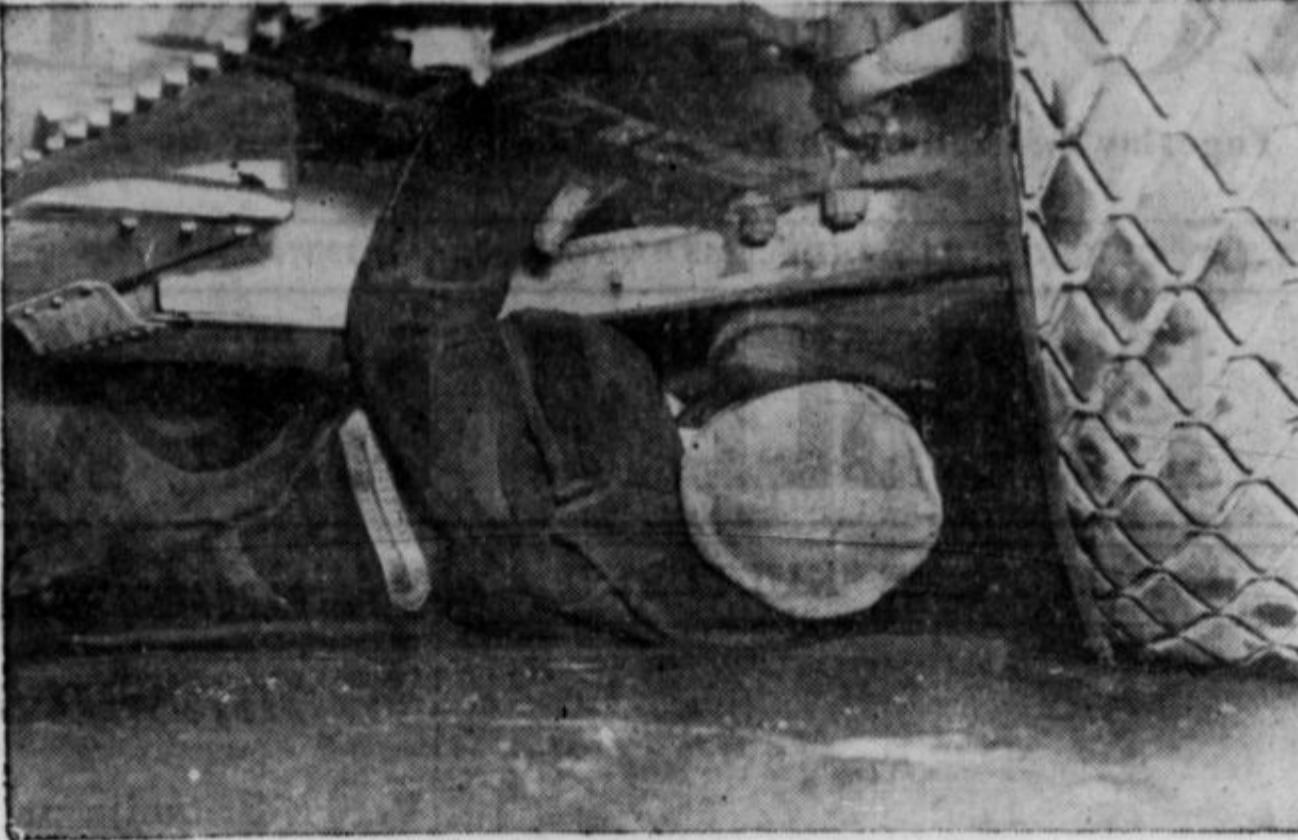
Dober program, a napačna politika

Mnoge delavske in farmarske organizacije se bolj in bolj oprijemajo socialističnega programa, ki ga radi lepšega označujejo enostavno z geslotom "production-for-use". Ampak v politiki vtrajajo bodisi v demokratični ali pa v republikanski stranki, saj nič niso spoznale, da v njima takega programa ne bodo nikdar izvojvale. Kaj pomaga Roosevelt? Njegov liberalizem, ko pa je njegova stranka s svojo večino v kongresu celo bolj reakcionarna vzliz našum ekonomskih panike, kakor pa je bila republikanska večina pred paniko!

Delavstvo greši napram sebi in svojim, ako je v politiki privesek kapitalistične stranke. Že to, da demokratični in republikanski stranki napolnjujejo kampanjske fonde bogataši, bi moralno biti delavec nauk, da nimajo v njima ničesar iskati. Ampak spoznanje ne pride v enem dnevu. Prodira pa polago ma tudi v ameriške delavskve vrste!

Ako veš, kaj je prav in se ne ravna po tem, ti primanjkuješ poguma. — Confucius.

USPEŠNA STAVKA VOZNIKOV AVTOBUSOV

Pred par tedni so zastavkali pri Greyhound kompaniji vozniki, ki operirajo potniške buse. Kompanija se je dokaj casa branila pogajanj z unijo, a končno se je udala in unija je zmagała. Vozniki so organizirale unijo železničarjev. Bili so plačani mnogo manj kot vlakopremno osobje in radi tega so velike kompanije za avtobusni promet železnicam se toliko bolj konkureniral in jim odvzeli male potnike z nizkimi vozničnimi.

sliki je stavkar, ki je ležal na postaji pred busom, da ni mogel odpeljati, razen če bi ga stavkokakšni voznik hotel povozi, kar seveda ne gre. Kompanija je dobila sicer precej skrbov, toda busi so vozili prazni, ker se potniki niso hoteli izpostavljati nesrečam, ki bi na voznični nastale v sled skrbov in stavke. Vozili so se rajše v vlakih. To je mnogo pomagalo, da se je Greyhound kompanija končno podala.

Uspeh drame "Jakob Ruda" na našem odru

Waukegan, Ill. — V nedeljo 21. nov. je dramski odsek klubšt. 1 JSZ uprizoril na odru tukajšnjega SND tridejansko dramo "Jakob Ruda", prvo dramsko delo našega pisatelja Ivana Cankarja. Kakšen velikan je Cankar, vedo le tisti, ki so jim znane razmere naše mille slovenske domovine. O domovina, ti si kakor zdravje! Mili narod je naprodaj — kdo pa je vse. Položaj narodnega položaja je slab. O vi župani, učitelji, mežnarji, kralji na Betajnovi, potepuhli, Kurenti, gospodje v frakih in talarjih — ali poznate hlapca Jernej?!

Na našem odru smo videli tudi vrhno plast tega milega naroda. Cankarjeve drame zahtevajo ostre karakterizacije oseb, ki v njih nastopajo. V drami "Jakob Ruda" je precej dolgovzročnih dialogov, ki razglabljajo vzroke in učinek protipasti glavnega junaka. Ti dialogi so neobhodno potrebni, da lahko zasledujemo razvoj in potek drame, da razumemo namen tega Cankarjevega umotvora.

Snow drame je resna in posež globoč v psihologijo karakterjev, ki nastopajo v tej drami. Borba med materializmom in idealizmom, med starostjo in mladostjo, sedanostjo in prihodnostjo.

Nastop Franka Taucharja v glavnih vlogih Jakoba Rude je bil odličen. Tako dobro je pogodil Rudovo slabo in dobro

naravo, da človek skoro pomiliuje tega propadlega bogatoga, ki proda svojo her. Alice Artach v vlogi Rudove herce Ane je bila izvrstna. Predstavljala je ljubečno in trpečno herko izborna. Ni lahko podati počasno slovenščino podeželskega učitelja. Vlogo Dobnika, posestnika in gostilničarja, dozdevnega prijatelja Jakoba Rude, je igral Frank Udrovič. Dobnik je treznomisleč in hladno računalno mačevalec. Filip Godina je imel v tej igri manjšo vlogo Košute, bivšega pisarja Rude, imel pa je obilo dela z maskiranjem igralcev. Sulflirala je Katka Zupančič in rezirjal je Louis Beniger.

Skratka — drama "Jakob Ruda" je bila prav dobro vprizorjena. Udeležba je bila srednja. Kadar pride na naš oder tako globokoumo delo našega Cankarja, bi morala biti večno udeležba. Bo pa takrat kaže, da se druzstvo za stroške, ki jih ne bodo imeli, a so si vsote vseeno nakazali. Kongresnik, ki je v imenu "odbora za plače" predlagal to vsoto je iz Glenwood Springsa, Colo. Pravijo,

Rudolf Skala.

RAZNOTEROSTI

Bridgeport, O. — Udeležba

na zadnji seji klubšt. 11 JSZ je bila dokaj dobra. Sklenili smo, da bomo skušali razpečati čimveč izvodov Družinskega koledarja tudi po drugih, okoliških naselbinah. To delo so prevzeli sodruži: Pishek za Neffs, Vitez za Blaine, Albina Kravanja za Glencoe, Joseph Skoff za Barton, Louis Pavlinich za Bellaire, Joseph Snoy za Bridgeport, Elm Grove in Powhatan Point, aka ga v zadnjem ne bodo sami narčili.

Obenem smo se tudi odločili,

da obiščemo naročnike Proletarca, katerim je naročnina potekla. Vitez je določen za Blaine, podpisani pa za druge okoliške naselbine. Dalje smo sklenili, da priredimo zlet za klubove člane in članice v nedeljo popoldne na farmo s. Josepha Skoffa, da se enkrat tudi sami razvedrimo in pozabavamo. Skoff se je preselil na farmo še pred par tedni in se nahaja na zelo prijaznem prostoru, blizu dobre ceste in polučne železnice.

Na soboto, 11. decembra, priredi okrožna federacija društva SNPJ božičnico za otroke. Po programu bo plesna zabava, na kateri bo igral Guzeljev orkester iz Bridgevillea. Apelirata se na vse članstvo SNPJ, da se te prireditve udeleži, ne pozabite pa saba pripeljati tudi otroke, ker jih bo federacija obdarovala, kar se jim seveda najbolj dopade.

Stanovanjski problem se bi torej morala lotiti družba, ne pa posamezniki. To bi bilo za večino ljudi ceneje, podpiralo se bi starinska poslopja v masah in nova prav tako gradilo "in masah". Namesto starinskega stavbišča moderno stanovanjsko hišo. Nične izmed privatnikov je ne bi. Kajti kadar bi imel za to dovolj kapitala, bi sel hišo graditi v tako soseščino, kjer je vse že čisto in v drevju. Kdo bi mu tudi hotel plačati višjo stanarnino, če bi novo hišo zgradil v soseščini starinskih bajt in nesnagu.

Stanovanjski problem se bi torej moral lotiti družba, ne pa posamezniki. To bi bilo za večino ljudi ceneje, podpiralo se bi starinska poslopja v masah in nova prav tako gradilo "in masah". Namesto starinskega stavbišča moderno stanovanjsko hišo. Nične izmed privatnikov je ne bi. Kajti kadar bi imel za to dovolj kapitala, bi sel hišo graditi v tako soseščino, kjer je vse že čisto in v drevju. Kdo bi mu tudi hotel plačati višjo stanarnino, če bi novo hišo zgradil v soseščini starinskih bajt in nesnagu.

Tisti, ki smatrajo, da je nekaj boljše kot nič, morajo predlog Rooseveltove administracije za lajšanje pogojev revnem, ki žele svoje domove, pač pozdraviti, kajti nekaj je res boljše kot nič. Tudi nekaj odeje je boljša kakor pa premrazovati zunaj.

Potreba je kolektivna akcija

Boljša stanovanja za revne Rooseveltov edini motiv. Drugi, skoroda veliko važnejši po njegovem mnenju, je prizadevanje držati kolesje ameriške industrije v teku. Stavbinka — če se jo požene v dir, bo k temu veliko pomagala. Gre se torej v glav-

Visoke vsote za "voznine", ampak le za ljudi, kateri jih lahko računajo

(Nadaljevanje s 1. strani.)

radil služb v svojo korist. Nekateri niso izvršili. Njegov predlog je bil poražen s 327 proti 37 glasovi.

Kongresniki so vzeli njegov predlog pač za šalo. Potegnili jih je v to glasovanje republikanski kongresnik Hamilton Fish iz New Yorka, ki stori koliko more, da ljudstvo dokaze, da demokrati niso nič bolj "ljudski prijatelji", kakor republikanci, kadar so v večini. Njemu je seveda žal, ker ni vred.

Nepoštenost v vsej tej stvari je, da lahko vsak poslanec ali senator računa voznično neglede, če kam gre ali ne, in neglede, kako poceni se vozi.

Na konvenciji SNPJ meseca maja to leto je bilo na primer sklenjeno, da se dnevnice na voznični stroškov članom, ki so opravili za jednoto, več ne plačuje, ampak za vse skupaj po 5c na milijo. Mnogim se je to zdelo preko. Fish, ki bi bil v velenju, pa je bil nič boljši, kajti njegova stranka je prav tako slaba kakor demokratska. In če bi živel morda kje dačeč namesto tako blizu Washingtona, bi tudi on radevolje vzeček za tisoč dolarjev ali več za voznično, pa če bi se kam vozil ali ne.

V vsem tem času ni kongres na svojem izrednem zasedanju storil še ničesar pomembnega.

Ne gre se, kar se nas tiče, da so upravičeni do voznične ali ne, ampak če so sploh upravičeni le tisti član SNPJ, ki je v imenu "omboru za plače" predlagal to vsoto je iz Glenwood Springsa, Colo. Pravijo, ki so prišli baš takrat, ko je bil predlog v najlepšem razpoloženju. Seveda je to skoraj vso.

Udeležba je bila skoraj v celoti dovoljna. Udeležba je bila srednja. Kadar pride na naš oder, da se seje, zato pa je dolžnost članstva, kateremu je delavsko gibanje pri srcu, da se seje gotovo udeleži, da se bo lahko izboljšal dober odbor in da bo začel zavrniti pot našim aktivnostim za leto 1938.

Z oddajo gornjega poročila sem čakal par dni, nato pa oddal dodatek in poročilo o zletu skupaj na pošto. Gori omenjeni zlet na farmo s. Skoffa je v nedeljo 27. novembra pred sosedijo. Toda tudi pri tem je meja, da se društvo upošteva. Toda se je zgodilo, da niso plačali niti centa. Neki uradnik na sosediju je celo rek, da društvo SNPJ uživa dober ugled, kajti njegovi člani imajo le dobre namene ter dober rekord. Res je, da se je društvo naredila škoda na prireditvi, slišal pa sem, da tudi tisti salunar ne bo od tega žel nobenega dobička, ker ne mara inozemcev, kajti v bodoče ga bodo bojk

VALERIJAN PDMOGYLYNYJ:

"MESTO"
ROMAN

Poslovenil za "Proletarca" TONE SELISKAR

(Nadaljevanje.)

Potem pa je spet odločno odstranil vse, karkoli bi ga hotelo raztresti. Hotel si je našlo priklicati navdahnjenost za delo. V ta namen je spravil peresnik v predel, zakaj peresnik moraš ostriči, pa je zato vzel svinčnik z vložki, mizo je odmaknil od okna, ker ga je motil preprič, zdaj je sedel v zavetju pri peči in si prestavljal električno luč nad ta novi kotiček. Da bi se izognil vznemirljivim glasovom iz sošednjih sob, je pisal ponoči, ko je vse spalo. In ko tudi tedaj ni našel prave misli za delo, je potisnil ure svoje delavnosti na zgodnjem jutro, ko se nihče ni vstajal. Toda vse zamani! Uspeh je bil vedno isti: na poli papirja je bilo le nekaj prečrtnih vrstic, zato pa vse polno pik, hišic, dreves — a v sreču gremko in utrujenost.

Kadar je prišel domov, si je včasih domisljal, da je včasino razpoložen in igral se je s svojimi misli in se šalil s seboj:

— No, nekaj moram napisati — da bom zaslužil!

Nekaj lahkega in veselega. Vrag jih odnesi resne povesti! Čemu ne bi bil humorist?

Manjka se takšne snovi! Recimo zadevo z vesoljnim potopom! Kaj pripravna za antireligiozno propagando. Ali je bilo mogoče natlačiti v Noceto borko vsa živa bitja, četudi le po en par od vseh vrste živali. Nikakor ne. Niti dva kita ne bi mogla zlesti vanjo, vsak kit ima tisoč pudov in z repom bi lahko prevrnil barko. Tako bi razlagal učitelj brezbožnikov, toda učence bi ga zavrnili: "Čemu bi tičili kita v borko — saj zna sam plavati!" Seveda si lahko izmisli v tej povesti še to, da je učitelj brezbožnikov na skrivaj le bogoboje in ko hiti k brezbožnemu predavalcu prosi boga, naj mu oprosti to zadevčino.

Morda takole: Profesor, soliden družinski oče, znan gospodarstvenik pripravlja odgovor na upraševanje v časopisu o svojih nazorih gospodarskega življenja v zadružah. Njegov nazor je jasen, preprost — toda izraziti se ne zna. In tako ti piše v potu svojega obrazca, čita ženi, čita znancem, popravlja, briše, izogiba se temu, izmotava onemu, napiše nekaj "splošnega", poje hvalo, da nihče ne ve komu, graja spet hudiča in pol in ves spis nima ne repa ne glave.

Koiklo humorističnih snovi v sami ukrajinciji! Koliko dram, komedij, fars in anekdot! In sam je sredi tega, pozna vso stvar do dna. Sto vragov, kako da mu vse to poprej ni padlo na um?

Lisičiti samega sebe se mu ni posrečilo. V mehanizem, ki ga je na vsak način hotel pogmati v tek, je bil prav gotovo vprežen osel, ki ga ni ubogal, najsil je udrihal po njem, najsil ga je laskal. V osrednji napravi njegova želj je najbrže sedel kak birokrat, ki mu nidiak povsem ustregel; zdaj mu je bilo premalo tega, zdaj ni imel časa in venomer je ponavljaj: Vrnite se jutri! Polagoma se je vdajal celo vratam. Morda pa je ta hiša zakletva? Morda nesrečno leto z lihim številom, on pa se je rodil v letu s sodim številom ...

Ker se je bal obupa, se je pričel hrabriti z dopovedovanjem, da je že napisal nekaj ne-nadnega, mnogo zanimivega, nekaj, kar ima že nesmrtno vrednost, napisal kup knjig, ki so rasle po njegovi domislji že v pravcate sklope knjižnih omar. Omamljal se je z laškavimi ocenami, odhajal na daljnja potovanja, dopisoval se je s čitaljci, razlagal jim svoje nazore, misli, nastopal je v nabito polni dvoran in čital tamkaj svoja dela. To sanjanje ga je tešilo, njih pestrost je vztrajno preganjal njegovo malodušje. Pisal pa kljub temu ni!

Na zunanj literarno plat pa vse to ni prav nič uprivalo. Njegova zbirka ga je postavila v sredo literarnih ljudi, da, postala mu je legitimacija, ki mu je utirala stezice v literarna občestva. Čutil je, kako so se pričeli zanimati zanj, slišal je, kako je iz Radčenka postal "Tovariš Stefan", tako da je bil med njimi prav, kakor njihov star prijatelj. Čul je, kako so nekateri pohvalili njegove povesti in tako je postal enak med enakimi. Njegovo samoučstvo je bilo potešeno — duša pa je ostala nema.

Zvečer se je često shajal v kleti s poetom Vygorskym. Tudi Stepan je zdaj že sam zahajal v kleti. Vsakokrat, kadar je stal na prazno dvorano, ga je zajela neka

IZ KANSASA

"Poglej, Shular," me je nedavno drezal upravnik "Proletarca" ter mi kazal staro kančko listo, s par sto Proletarčevih naročnikov iz leta 1912. "Kako nizko ste prisli?"! "En mal" mi je vroče prislo, pa sem mu začel navajati vzroke in naštrevati kraje, kam so prešli nasi nekdanji stoteri naročniki. Vsi so jih je razšlo "s kruhom za trebuhom", kot je večkrat rekel moj znanec, ki se je jezik nad tistimi, ki zapuščajo "našo lepo deželo solnčnih rož"; očital jim je, da so se preobdeli beleža kruha. Upam pa, da je med njimi še precej zvestih naročnikov na "Proletarca", le "zapisani so drugam". Precej jih je na "grave yardu", in od teh ne more nujno nöteti več pričakovati. Nekateri pa na stara leta slabovidijo čitati. Saj tako zatrjujejo, da jih vprašaš, da naj narobe dober delavski list. Mnogim je res opešal vid, drugi pa "slabo vidijo" čitati le delavski list, za pravico pregledovati in čitati lokalni angleški list, ki vedno zagovarja kapitalistični sistem, pa jim očala dobro služijo. Imamo pa med "Proletarčevimi" naročniki še vedno naše najbolj zveste in zadavne delavce, ki vkljub vsej jasneval. — A. Shular.

tej mizeriji še vedno najdejo dolar za naročnino.

Na misel mi je prislo, da ne bi bilo dobro rabiti pri agitaciji za naročničko metodo, kateri se poslužuje na primer zastopnik listov "Capper's Publications" iz Topeke, ki pride pod okrog farmarjev. Na automobilem ima namreč vsakrstno prazno posodo, zaključno, bušljivo, in zadaj prvezan kurnik. Za naročnino vzame namesto "casha", ki ga je tako težko dobiti, pšenico, koruzo, krompir, hruške in kar se da na kak način porabit. In seveda, kurnik je pa za petelin in drugo perutino, ki se jo lahko pogreši pri hiši.

Nič se torej ni treba čuditi, če kdaj vidite na potu "Proletarčevega" zastopnika z avtom obloženim z zaklji in kurnikom zadaj, iz katerega kikirika korajžni petelin. (Od kar je upravnik ozeten, mu bo vse to prav prislo.)

Včasih bi bila prav prišla tudi "barigla" za koruzni "extract". Praktični farmer mi je nekoč zatrjeval, da kjer se z vozom teško pride na njivo, je najboljše koruzo kar tam spreminiti v "žlahtno kapljico", pa lahko znesete domov kar v galonih. "Pride prav doma" in tudi ložje in boljše se proda, kot koruza v štokih", mi je povabil.

— Po končanem sporedu se je občinstvo preselilo v prizidek doma k okrepčilu in zabavi.

Točaji in kuharice so bili silno zapošleni. Veselicenje in raja je trajalo pozno v noč in v zgodnjem jutru, nakar so se udeleženci razšli vsak na svoj dom v splošnem zadovoljstvu.

John Krebel.

Važna diskuzija o zadrugi

Waukegan, Ill. — V soboto

pred koncertnimi točkami je 11. dec. ob 8. zvečer se bo vrastopil s kratkim govorom Etbin Kristan, ki je orisal posmen pesmi in kulture, nakar so sledile pevske točke. Zarja je živo je, kaj mislijo članji in kaj odpela "Prisego rdeči zastavi", bi radi. Vsele tegu vidi izobražki je navzočim zelo ugajala, ževalni odsek zadruge potrebuje pa so sledile druge pesmi, da se da vsem interesentom zboru, dvospnev, kvartet, oktet prilika, da izrazijo svoje mnenje, cesar pa ne bom nje-gledu naše zadružne prodajalne. Trgovina je naša, njen izboljšanje in njen napredok pa je odvisen od naših nasvetov in naše kooperacije.

Rudolf Skala.

Proti zakonu za delavce

Vsi paraziti so proti zakonski predlogi, ki določa maksimalni delavnik in minimalno mezzo za delavce. Proti njemu so tudi mnogi takl, o katerih bi Krist dejal: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo".

Citajte "Proletarca" in priporočite, da to store tudi drugi.

NASLOVI SPISOV, KI ŽE SAMI NA SEBI VELIKO POVEDO**GRADIVO, KI GA IMA AMERIŠKI DRUŽINSKI KOLEDAR ZA LETO 1938, DELA ČAST SLOVESU, KI GA IMA TA PUBLIKACIJA.****NJEGOVA VSEBINA JE SLEDEČA:****LEPOSLOVNI DEL**

ALEKSANDER S. PUŠKIN, največji ruski pesnik (*Mile Klopčič*).

CLOVEK, KT JE NOSIL SMRT (*Frank Kerze*).

EVELINA (*Louis Beniger*).

IZOBČENEC (*Katka Zupančič*).

KAPLJA CINIZMA (*Ivan Jontz*).

KONFIDENT (*Angelo Cerkvenik*).

KRUH (*Vladimir Rijavec*).

MASCEVANJE (*Anton Slabe*).

LAGUNA (*Joseph Conrad*).

METLA IZ JEKLA IN SVINCA, POMETAJ! (*Ivan Molek*).

MOJI OTROCI NE PLAČEJO (*Ivan Vuk*).

MUKS (*Ivan Molek*).

NJENA MOČ (*Milan Medvešek*).

O HARMONIKI IN TIGRASTI PAPIGI (*Tone Seliskar*).

PETINTRIDESET IN POL DINARJA.

ROTACEVO SPOZNANJE (*Etbin Kristan*).

V IMENU SOCIALNEGA ČUTA (*Ivan Vuk*).

PESMI

BILANCA (*Ivan Vuk*).

HOHOT SMRTI.

KRIVICA MORI (*Katka Zupančič*).

MCMXXXVIII (*Vladimir Rijavec*).

NAŠ PRAPOR (*prosto s češkega*).

OPOMIN (*Katka Zupančič*).

RAZGOVOR KNJIGOTRŽCA S PESNIKOM (*Aleksander Puškin, Prev. Mile Klopčič*).

STIRI PESMI ALEKSANDRA PUŠKINA (v prevodu *Mile Klopčiča*).

RESIGNACIJA (*Ivan Vuk*).

ZGODOVINSKI SPISI

DVĀ SLAVNA AMERIKANCA—POTOMCA SLOVENCEV (*Stanley Zele*).

ČLANKI IN RAZPRAVE

DVAJSET LET PO VOJNI ZA ODPRAVO VOJNE (*Frank Zaitz*).

IZ RANIH DNI AMERIKE (*Anton Gárdén*).

MODRO IN NEMODRO INVESTIRANJE (*Janko Zega*).

RAZNOTEROSTI

BONBONI IZ AMERIKE (*Kristina Turqin*).

MALI MADALJONČEK (*Anton Zaitz*).

MITZI (*Frank Barbich*).

PLAČ MALIH OTROK (*Joseph Drasler*).

SPOMIN NA DIJASKA LETA (*Marya Omahan*).

UREDNIKOVE PRIPOMBE.

KOLEDARSKI DEL

DNEVI IN GODOVI V LETU 1938.

KOLEDAR ZA LETO 1939-40-41.

MRKI SONCA IN LUNE.

Koncert soc. "Zarje" sijajno uspel

Cleveland, O. — Letošnji jesenski koncert na Zahvalni dan 25. nov. v auditoriju SND je sijajno uspel ob polni dvorani občinstva. Sporedne koncertne točke so se dobro zavrsile in avdience je z gorkim odobravljajem dala duška svojemu zadovoljstvu.

Pred koncertnimi točkami je 11. dec. ob 8. zvečer se bo vrastopil s kratkim govorom Etbin Kristan, ki je orisal posmen pesmi in kulture, nakar so sledile pevske točke. Zarja je živo je, kaj mislijo članji in kaj odpela "Prisego rdeči zastavi", bi radi. Vsele tegu vidi izobražki je navzočim zelo ugajala, ževalni odsek zadruge potrebuje pa so sledile druge pesmi, da se da vsem interesentom zboru, dvospnev, kvartet, oktet prilika, da izrazijo svoje mnenje, cesar pa ne bom nje-gledu naše zadružne prodajalne.

Trgovina je naša, njen izboljšanje in njen napredok pa je odvisen od naših nasvetov in naše kooperacije.

Rudolf Skala.

Proti zakonu za delavce

Vsi paraziti so proti zakonski predlogi, ki določa maksimalni delavnik in minimalno mezzo za delavce. Proti njemu so tudi mnogi takl, o katerih bi Krist dejal: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo".

Citajte "Proletarca" in priporočite, da to store tudi drugi.

Društvo in Klubom

Za čimboljši gmotni in moralni uspeh svojih priredb jih oglašajte v

"PROLETARCU"

• KRITIKUJOČA MNENJA, POROČILA IN RAZPRAVE •

Nekaj o koncertu soc. Zarje

Cleveland, O. — Da se zabeleži izjd letosnjega jesenskega koncerta soc. zobra Zarja ki se je vršil na Zahvalni dar 25. nov. v auditoriju SND, sem se ninenil, da podam nekakšen zapisk o njegovem potezu. Tega pa ne bom storil kot kritik ali ocenjevalec posameznih koncertnih točk ali celotnega spreča, kajti za to delo se ne čutim sposobnega, temveč kot kronikar oziroma zapisnikar. Zapisnikarstvo se me namreč drži kot nekašna življenska smola.

Prvič sem postal zapisnikar leta 1903, ko sem pristopil v strokovno organizacijo lesnih delavcev v Innsbrucku na Tirolskem, ki se je imenovala Verband der Holzarbeiter Oesterreichs, Ortsgruppe Innsbruck. Posel zapisnikarja sem opravljal nekako tri leta, ko sem se leta 1906 spet vrnil v Slovenijo. Čim sem prišel v Ameriko, mi je spet bilo to delo poverjeno pri soc. klubu št. 27 JSZ v Clevelandu, pri katerem sem vrsto let rekordiral ali beležil zgodbino soc. gibanja med Slovenci v Clevelandu. Ko se je snovalo gibanje za Cankarjevo ustanovo, so mi tudi pri njej načoljili delo zapisnikarja. Sedaj pa k predmetu, kateremu je ta dopis namenjen.

Zarjni so si že pred leti doleželi Zahvalni dan za svoj tradicionalni letni jesenski koncert. Vsako leto se tega dne zborejo v prostorni dvorani S. N. D. na St. Clairju naprednimi rojaki in rojakinje iz mesta, raznih predmetij in okoliških slovenskih naselbin, da prisostvujejo izvajanjem slovenske delavske, klasične in narodne pesmi. Tako nač je na letosnjem jesenskem koncertu posesti precejšnja skupina rojakov iz Dayton, O., da sliši našo slovensko delavsko pesem ter da enkrat v letu snide s svojimi številnimi prijatelji in znane, da se v njihovi družbi razveseljo in praznujejo Zahvalni dan delavske pesmi. Pri tem jih ne zadržuje nobeno vreme. Spominjam se, ko je divjal na ta dan pred leti hud snežni vihar, da nisi videl niti psa na cesti. Toda naši prijatelji in simpatičarji so prišli v velikem številu in napolnili koncertno dvorano v SND.

VSI si želijo električna darila za božič!

ZA OČETA
je britje s Schick Shaver mnogo bolj prijetno! Obrije gladko in njegov obraz pusti v dobro stanju.

\$15

Malo naplačilo, ostanlo z vašim računom za elektriko.

ZA MATER

Mixmaster—za hitro mešanje raznih preparacij in ekstraktov. Crne, bele, zeleni ali ivorne barve.

\$23.75

Malo naplačilo, ostanlo z vašim računom za elektriko.

Za kritje stroškov in obresti računamo za predmete, kupljene na lahke obroke, nekoliko več.

COMMONWEALTH EDISON ELECTRIC SHOPS

DOWNTOWN — 72 West Adams Street — 132 South Dearborn Street
Telephone RANDolph 1200

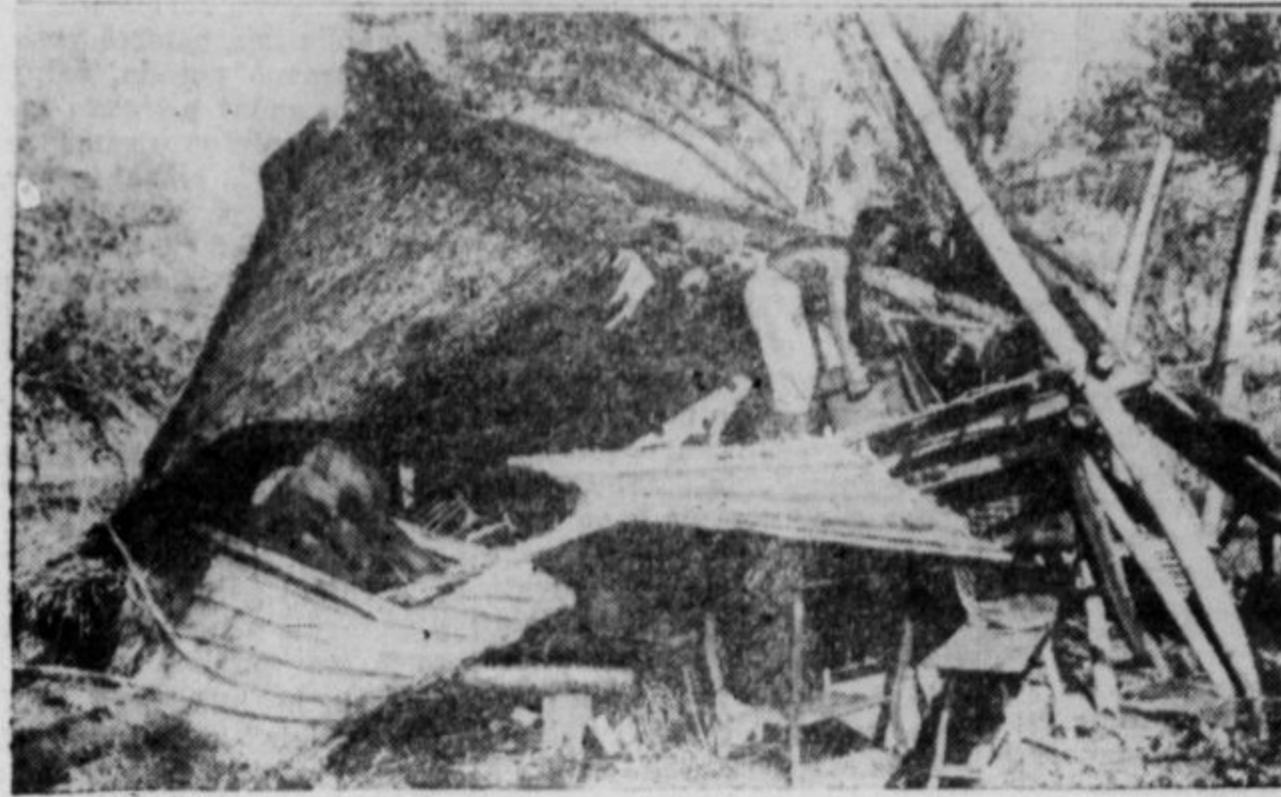
4362 Broadway 4231 West Madison St. 852 West 63rd St.
4833 Irving Park Blvd. 3460 South State St. 2950 East 92nd St.
2733 Milwaukee Ave. 4834 South Ashland Ave. 11046 S. Michigan Ave.

Na letosnji zahvalni dan smo pa imeli zelo lepo vreme zato smo se že malo bali, da naše občinstvo morda narava pritegne na deželo zadnjic pred nastopom mrzle zime. Ampak v tem smo se motili. Naši posetniki so prisili tudi na letosnji koncert in ipet napolnili dvorano kakor teden še nikdar prej. Popoldanskoga koncerta in večerne zabave se je udeležilo — lahko smemo trditi — nad 800 ljudi. Toliko pa posetu.

Spored je odtvoril s. Louis Zorko. Ker sem imel v oskrbi blagajno, ki je zunaj dvorane, v veži, sem slišal le njegov glas, ki se mi je zdel veliko močnejši, odločnejši, gotovejši, od kar se je vrnil z agitacijskega potovanja za Proletarca. Louis se je tudi drugače "popravil", kar pač dokazuje, da so mu rojaki v naselbinah južnega Ohioja in zapadne Penne dobro stregli. Nato je Zorko predstavil s. Ethbin Kristana, urednika Cankarjevega Glasnika. Stopil sem bliži k vratom, da ga slišim, kratkem nagonovor je označil pomen in čuvstva, ki jih človek izraža s petjem v veselju, žalosti, navdušenju, ljubezni, trpljenju itd. Nejman je sledil mešani zbor s pesmijo "Prisega rdeči zastavi," nakar je mlajši zbor zpel angleško posem "From Siberia" Kvartet (Lazar, Dolgan, Poljan, Trebec) je zapel "Kozarcéš," za nameček pa "Tani dol na našo vasjo". Mešani zbor Zarja je odpel "Vesele bratec", Valerija Wess pa je podala solo "Enkrat je bil en kralj". Ženski zbor Zarja, je zapel Kristanovo "Žetev," ki jo je uglastil Zarjin pevovodja Jos. Krabec. Sledila je pesem "Pozimi iz šole," ki jo je podal mešani zbor Zarja.

Na koncertu je sodeloval tudi pevski zbor "Sloga", katerega moški zbor je najprej nastopil s pesmijo "Mi vstajamo," potem pa zapel "Studenčku," nakar je Slogin mešani zbor odpel "Pomlad". Nato sta oba zabora nastopila skupno s pesmijo Svoboda. Res, mogočno je odmevala pesem po dvorani, ki jo je zapele tako močna skupina. Vsa-kokrat, ko slišim to mogočno pesem, me prešine kakor električni tok po hrbiteni. Zatem je v solospisu nastopil naš mladi pevec A. Fatur s pesmijo "Daniča". Korajno sta nastopili v duetu Kate Jurman in Fr. Eleršič s pesmijo "Ena ptička". Naslova dolgoletna pevka sopranista Viktorija Poljsak je nasto-

TUDI PRIRODNE SILE ZNAJO RUŠITI

Tayfun, ki je divjal na Filipinskih otokih, je povzročil veliko škodo in zahteval precej človeških žrtev. Na sliki je podrti hiša filipinskega delavca v predmestju Manile.

BOJ ZA DEMOKRATIZIRANJE JUGOSLAVIJE

Ena izmed glavnih skupin, ki se v Jugoslaviji bore za demokratiziranje države, so socialisti. Politična stranka jim je sestreljena, a vendar jo imajo. Socialisti v Jugoslaviji so označeni kot avtorji te operete Danilo Cerar in M. Legov, pozvede pa je sem slišal, da jo je že pred več leti napisal Ethbin Kristan. Zamislimo je, da so jugoslovanski socialisti pripravljeni sodelovati z vsemi drugimi strukami in strankami v državi, ki so za resnično demokracijo. To načelo, ki so ga najprije sklenili zastopniki socialistov na celjski konferenci ("Proletarci" je o njih obširno poročal), je meseca novembra odobril tudi glavni odbor bivše socialistične stranke. Njegova izjava, ki jo ponatiskujemo po "Delavski Politiki", se glasi:

I.
Glavni odbor bivše Socialistične stranke Jugoslavije izvaja v celoti sklep stojenne na konferenci predstavnikov stranke, dne 20. avgusta 1937. v Celju. Ponovno potrjuje čvrsto voljo socialistov iz vseh krajev Jugoslavije, da skupno obnove socialistično stranko v Jugoslaviji, čim bo za-to-dana zakonska in politična možnost. Odobrava ustvaritev ožje delovne skupnosti med socialističnimi grupacijami v državah Male zvez.

II.
Ponovno potrjujemo naše že

Nezadovoljni francoski aristokrati

Francoška aristokracija je nekoč vladala mogočno državo. Pod republiko potomeci bivših mogotcev vztrajajo pri svojih lastnosti ter uslužbo bodo znali upoštevati.

Naj dodam, da v spevoigri "Pri zlatem sodčku" so nastopili slednji: Milka Babnik, Josephine Turk, Walter Lazar, Joseph Trebec, Anton Eppich in John Krebel, ki je predstavljal Marton, kuhanec, ter gostje, ki so jih predstavljali pevci in pevke Zarje.

Podpiramo vsestransko naše kulturne ustanove! To na bo cerkev vsega naprednega življa v Clevelandu! Joseph Jauch.

PROSVETNA MATICA

Zadnji teden smo razposlali knjige "Železna reka", ki smo jo založili za organizacije, ki so bile v tekočem letu včlanjene v Prosvetni matici. Poslanih je bilo 2,500 izvodov. Poleg tega smo obvestili o tem vse tajnike ter v pismu med drugim napravili kratak apel, da društva še naprej ostanejo včlanjene v tej ustanovi.

Tajnike in tajnice organizacij prosimo, da nam takoj sporočete, ako bi slučajno ne prejeli knjig, da lahko reklamiramo na pošti, ali pa pošljemo novo zalogo.

TAJNISTVO.

"KNEZ" POZZO DI BORG

jih aristokratskih titelnih in rujejo, da bi jo strmoglavili in obnovili monarhijo. Kandidati za kralja so potomci bivših francoskih dinasti.

Eden izmed zarotnikov zoper republiko je knez Pozzo di Borgo. Bil je v Parizu aretiran, ker je policija izvedela, da je bil aktiven v nedavno odkriti zaroti za nasilno strmolagljevanje sedanja ljudske republikanske vlade.

V tukajšnji okolici se delavske razmere spet obravljajo na slabši in mnogo delavcev je dobilo sedaj, na zimo, nezažljene počitnice. — Koledarje bomo razpečali skupno z lašalskim klubom.

Anton Udovič.

ZOBISKA V JOHNSTOWNU, KRAYNU IN OKOLIŠKIH NASELBINAH

Johnstown, Pa. — V to mesec sem dosegel iz Clevelandu dne 29. novembra z vlakom. Peljal bi se z busom, ker je včneje, a tedaj je bila stavka voznikov avtobusov in v takem položaju ne bi podpirjal kompanije za nič na svetu. Zato sem šel na vlak, dasi je vozna dražja. Videl sem, da so tudi drugi rajšči šli v vlak, kakor ja bi bili v pomoč kompaniji v njenem naporu poraziti unijiske šoferje. V vlaku nisem skočil zadnjih nekaj let še nikoli videl toliko ljudi kakor zdaj. To je pomagalo avtobusne magnate prisiliti k pameti, pa so sporočili, da so pripravljeni pogajati se z unijo.

V Johnstownu sem se ustavil pri John Raku, ki ima tudi najprvo pri John Raku, ki ima tu trgovino. Na delavskem in društvenem polju je on še zmerom aktiven. Natom se obiskal John Langerholca, ki tudi lastuje prodajalno. Pomenili smo se malo o tem in onemato pa sem jo odrinil na cilj Andrew Vidrichu, kjer sem dobil svoj začasni dom. Malo pomenka tam, malo tu, ura je bila pozno — torej ta večer nismo nič agitirali. Zgodil na slednji dan je dobil s. Vidrich telefonski klic iz Krayna, da naj pride pogledati srnjake, ki so jih na lov ustrelili Naglov in drugi slovenski fantje.

Sededa se je Andy odzval. Porukal je "lizi", da je začela godnati, pa se z njim peljala v hribi na Krayn.

"Tole smo ustrelili," so re-sloveni. — Louis Zorko.

Ameriški družinski koledar

N. J., Mary Kustich, Buffalo, N. Y., Jacob Kosmach, University, Ind., dr. št. 407 SNPJ, Windham Heights, W. Va.; po 4 izt.: Matt Widmar, Coraopolis, Pa., John Razvoda, Washington, Pa., Joseph Klun, Lowber, Pa., Anton Zgajnar, Gilbert Minn., 2 izt. in Anton Ausich, Woodward, Iowa, 3 izt.

Koledar, katerega bomo začeli razpošiljati koncem tega tedna, je uspel tako po vseblini kot tudi v gmotnem oziru, za slednje gre zahvala v prvi vrsti številnim našim agitatorjem, ki so se potrudili, da je dobil tako lepo število oglaševanja naših in drugih trgovcev ter obrtnikov. Vsem, ki so bili aktivni pri tem delu izreka upravna koledarja iskreno zahvalo.

Vsebinsko koledarje ne zaostaja prav nič za svojimi predniki, pač pa jih v mnogih slučajih celo nadkriluje in zasluži, da pride v vsako slovensko hišo v Ameriki. Saj mu je cena — 75c za iztis — tako nizka, da se za tak denar ne more dobiti nikjer toliko lepega čtiva kot ga dobite v koledarju. Zato priporočamo ljubiteljem lepega čtiva, da sežejo po njemu dokler zaloga ne pojde.

PRISTOPAJTE K SLOVENSKI NARODI, PODPORNI JEDNOTI

NAROCITE SI DNEVNICK

"PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00.
pol leta \$3.00

Ustanavlja nova društvo. Deset članov(ic) je treba za novo društvo. Naslov za list je tajništvo je.

2657 S. Lawndale Ave.
CHICAGO, ILL.

ZA LICNE TISKOVINE
VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH
SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO

Adria Printing Co.

1833 N. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Tel. Lincoln 4700

PROLETAREC SE TISKA PRI NAS.

PROSVETNA MATICA
Jugoslovanske socialistične zveze
2301 S. Lawndale Ave.
Chicago, Illinois
ODBOR:
Louis Beniger, Peter Bernik, Joseph Drasler, Chas. Pogorelec, tajnik

SEZNAM PODPORNIH DRUŠTVA V ČLANENJIH V PROSVETNI MATICI

S. N. P. J.

- St. 1.** Chicago, Ill. — Tajnik Joseph Werscay, 1504 S. 57th Ct., Cicero, Ill.
- St. 2.** La Salle, Ill. — Tajnik Fred Maigal, 25 Central Park, Peru, Ill.
- St. 3.** Johnston, Pa. — Tajnik John Oreskovic, R. 904, Chestnut St.
- St. 5.** Cleveland, O. — Tajnik Ludvik Medvesek, 6409 St. Clair Ave.
- St. 6.** Morgan, Pa. — Tajnik Jacob Dermota, Box 427.
- St. 8.** So. Chicago, Ill. — Tajnik Joseph Kosich, 10046 Ewing Ave.
- St. 9.** Yale, Kans. — Tajnik John Peckar, R. R. 1, Pittsburgh.
- St. 13.** Bridgeport, Ohio. — Tajnik John Kocjancich, RFD 1, Box 49.
- St. 14.** Waukegan, Ill. — Tajnik John Artach, 1015 Lenox Ave., No. Chicago, Ill.
- St. 16.** Milwaukee, Wis. — Tajnik Frank Perko, 831 W. National Ave.
- St. 21.** Pueblo, Colo. — Tajnik Frank Pechnik, 1232 Eiler Ave.
- St. 27.** Frontenac, Kans. — Tajnik Pongrac Jursche, Box 167.
- St. 34.** Indianapolis, Ind. — Tajnik Valentim Stroy, 1040 N. Holmes Ave.
- St. 36.** Wilcock, Pa. — John Dolenc, Box 73.
- St. 39.** Chicago, Ill. — Tajnik John Patikar, 2426 So. Driske Ave.
- St. 44.** Conemaugh, Pa. — Tajnik Frank Podboj, Box 61, Parkhill.
- St. 47.** Springfield, Ill. — Tajnik John Gorski, 414 W. Hay St.
- St. 49.** Girard, O. — Tajnik John Taneck, RFD 1, Avon Park.
- St. 53.** Cleveland, Ohio. — Tajnik Frank Hayny, 1272 E. 169th St.
- St. 54.** Glenco, O. — Tajnik Albin Kravanja, Box 66.
- St. 55.** East Palestine, O. — Tajnik Anton Brelih, 477 E. Martin St.
- St. 59.** De Pue, Ill. — Tajnik John Zugich, Box 396.
- St. 63.** Rillton, Pa. — Tajnik Frank Primožič, Box 65.
- St. 64.** West Newton, Pa. — Tajnik Joseph Jovan, RFD 2, Box 137.
- St. 65.** Breezy Hill, Kans. — Tajnik Karol Derganc, R. R. 1, Mulberry.
- St. 69.** Eveleth, Minn. — Tajnik Louis Lessor, 407 Garfield St.
- St. 81.** Red Lodge, Mont. — Tajnik K. Erznožnik, Box 753.
- St. 82.** Johnstown, Pa. — Tajnik Frank Chuchek, 442 Ohio St.
- St. 87.** Herminie, Pa. — Tajnik Anton Zornik, Box 202.
- St. 88.** Moon Run, Pa. — Tajnik Rudolf Gorjup, Box 157.
- St. 92.** Franklin, Kans. — Tajnik Anton Selak, Box 160.
- St. 98.** La Salle, Ill. — Tajnik Frank Dernach, 426 Union St.
- St. 101.** Gray Landing, Pa. — Tajnik Johanna Pečjak, Box 42, Greensboro.
- St. 102.** Chicago, Ill. — Tajnika Minka Alesh, 2124 S. Pulaski Rd.
- St. 104.** West Allis, Wis. — Tajnika Kristina Pugelj, 1409 So. 56th St.
- St. 106.** Imperial, Pa. — Tajnika Louise Perpar, Box 302.
- St. 110.** Chisholm, Minn. — Tajnik Frank Klun, Box 658.
- St. 118.** Pittsburgh, Pa. — Tajnik John Ban, 5148 Butler St.
- St. 119.** Waukegan, Ill. — Tajnika Antonia Bezek, 1124 Jackson St., No. Chicago, Ill.
- St. 121.** Detroit, Mich. — Tajnik Leo Juncik, 1215 E. Nevada St.
- St. 122.** West Aliquippa, Pa. — Tajnika Theresa Gerzel, 334 Erie Ave.
- St. 124.** Forest City, Pa. — Tajnik Frank Ratajci, Box 685.
- St. 126.** Cleveland, Ohio. — Tajnik John J. Gabrenja, 22010 Ivan Ave., Euclid, O.
- St. 132.** Klein, Mont. — Tajnik Peter Jellar, Box 21.
- St. 137.** Cleveland, O. — Tajnika Antoinette Simečić, 1091 Addison Rd.
- St. 138.** Canonsburg, Pa. — Tajnik John Troha, Box 166, Strabane, Pa.
- St. 142.** Cleveland, Ohio. — Tajnik Louis Mrmlja, 780 London Rd.
- St. 143.** East Helena, Mont. — Tajnik Joseph Mihelich, Box 165.
- St. 147.** Cleveland, O. — Tajnik Leonard Poljak, 6319 Carl Ave.
- St. 154.** Sugarite, New Mex. — Tajnik Jacob Skerlj, Box 74.
- St. 168.** Coatesv. Pa. — Tajnik Blas Brezovsek, Box 74.
- St. 192.** Milwaukee, Wis. — Tajnika Mary Glavan, W. 730 Walker St.
- St. 198.** Willard, Wis. — Tajnik Mike Kružl, R. 1, Box 121.
- St. 203.** Bishop, Pa. — Tajnik Anton Maslo, RFD 3, Box 204, McDonald, Pa.
- St. 204.** Luzerne, Pa. — Tajnik Frank Baloh, 753 Bennett St.
- St. 205.** Duluth, Minn. — Tajnik Anton Blatnick, 1118—103rd Ave, W.
- St. 206.** Gross, Kans. — Tajnik John Solar, R. R. 1, Box 162, Arcadia.
- St. 228.** Ringo, Kans. — Tajnik Matt Setina, Box 115.
- St. 234.** Milwaukee, Wis. — Tajnika Josephine Shiretz, 523 So. 5th St.
- St. 235.** Newburg, Kans. — Tajnik Frank Crepinsek, R. R. 2, Mulberry, Kans.
- St. 244.** Kaylor, Pa. — Tajnik Anton Zagari, RFD 2, Box 37, E. Prady.
- St. 254.** Bon Air, Pa. — Tajnik Joseph Widmar, RFD 2, Box 101 A.
- St. 258.** Bellaire, O. — Tajnik George Vučelić, 427 West 43rd St., Shadydale, O.
- St. 262.** Farrell, Pa. — Tajnik Frank Stamba, 1084 Sherman Avenue, Sharon.
- St. 267.** Kemmerer, Wyo. — Tajnik Anton Tratnik, Box 161, Diamondville.
- St. 268.** Ely, Minn. — Tajnik Jacob Kunstel, Box 913.
- St. 275.** Maynard, O. — Tajnik Anton Skaberne, Box 156.
- St. 282.** Little Falls, N. Y. — Tajnik Martin Slivšek, 18—Seelye St.
- St. 287.** Burgettstown, Pa. — Tajnik Frances Skrubé, 930 Broadway Ave.
- St. 295.** Bridgeville, Pa. — Tajnik Frank Strah, Box 262, Lawrence.
- St. 297.** Raton, New Mex. — Tajnik Jacob Stareevich, Box 185.
- St. 299.** Walsenburg, Colo. — Tajnik Anthony Skulky, 1174 E. 74th St.
- St. 300.** Braddock, Pa. — Tajnik Anton Rozance, 1446 Grandview Ave.
- St. 312.** Cleveland, O. — Tajnik John Stanec, 716 E. 159th St.
- St. 317.** Export, Pa. — Tajnik Anton Martinček, Box 125.
- St. 318.** Baggley, Pa. — Tajnik John Resnik, Box 185, Hostetter, Pa.
- St. 325.** Gowanda, N. Y. — Tajnik Matt Bozich, 384 Palmer St.
- St. 333.** Blaine, O. — Tajnik Nick Glagović, Box 188.
- St. 344.** Sheboygan, Wis. — Tajnik Leo Milostnik, 1216 Alabama Ave.
- St. 358.** Power Point, O. — Tajnik Stephen Church, Box 42.
- St. 388.** Purseglove, W. Va. — Tajnik John Gallon, Box 116, Osage, W. Va.
- St. 419.** Harwick, Pa. — Tajnik Martin Prasnikar, Box 216.
- St. 425.** Philadelphia, W. Va. — Tajnik Mary Kosar, Box 106, Elm Grove.
- St. 434.** Arms, Kans. — Tajnik Martin Krušić, Box 144.
- St. 449.** Cicero, Ill. — Tajnik Frank Margolle, 2138 So. 58th Ave.
- St. 450.** Euclid, O. — Tajnik Frank Tegel, 960 E. 239th St.
- St. 477.** Cleveland, O. — Tajnik Anton Traven, 11202 Revere Ave.
- St. 494.** Point Marion, Pa. — Tajnik Anton Zupančić, Box 161.
- St. 503.** Hysota, Pa. — Frank Pleševic, RFD 2, Holopole, Pa.
- St. 535.** Akron, O. — Tajnik John Mesojedec, 875 Harrison Ave.
- St. 536.** Powhatan Point, O. — Tajnik Anton Vehar, Box 662.
- St. 559.** Chicago, Ill. — Tajnik Donald Lotrich, 1937 S. Trumbull Ave.
- St. 562.** Barton, O. — Tajnik Joseph Skoff, Box 209.
- St. 564.** Detroit, Mich. — Tajnik Raymond Travník, 17446 Swift St.
- St. 568.** Waukegan, Ill. — Tajnik Christine Štritar, 914 Adams St.
- St. 569.** Fontana, Calif. — Tajnik Anton Blasich, Box 631.
- St. 584.** Milwaukee, Wis. — Tajnik Leo Schweizer, 721 W. Mineral St.
- St. 600.** Johnstown, Pa. — Tajnika Mary Konchan, R. D. 3, Box 184.
- St. 643.** Girard, O. — Tajnika Jennifer Verbič, 313 E. Prospect St.
- St. 683.** Hutchinson, Pa. — Tajnik Frank Frankovich, Box 68, Herminie, Pa.
- St. 686.** West Allis, Wis. — Philip Yersin, 1129 S. 62nd St.
- St. 712.** Johnstown, Pa. — Tajnik John Langerholc ml., 518 Linden Ave.
- St. 739.** West Newton, Pa. — Tajnik John Kopek Jr., RFD 2, Box 117.
- St. 747.** Milwaukee, Wis. — Tajnik Wm. Clarine, 2916 N. 30th St.
- Federacija SNPJ, jeležno okrožje Minnesota.** — Tajnik Andre Pire, R. 1, Box 99, Ely, Minn.
- Kanski Federacija SNPJ, Pittsburg, Kans.** — Tajnik Joe Bratkovich, R. R. 1.
- Federacija SNPJ, N. E. Ohio.** — Tajnik Leo Bregar, 584 Jersey Ave., Akron, Ohio.
- Federacija SNPJ zap. Penna.** — Tajnik Jacob Ambrozich, R. 1, McKees Rocks, Pa.
- Federacija SNPJ Fayette - Green Counties, Pa.** — Tajnik Mike Umetich, Box 211, Republic, Pa.
- Federacija SNPJ, Milwaukee, Wis.** — Tajnik Frank Perko, 831 W. National Ave.
- Federacija SNPJ, cent. III.** — Tajnik Frank Ilersich, R. R. 1, Vineland, Ill.
- Federacija SNPJ, Westmoreland, Pa.** — Tajnika Mary Galicie, Box 233, Export, Pa.
- Federacija SNPJ, E. Ohio in zap. W. Va.** — Tajnik Louis Pavlinich, RFD 1, Box 52, Bellaire, O.
- S. S. P. Z.**
- St. 10.** Moon Run, Pa. — Tajnik Jos. Grilic, Box 69.
- St. 20.** Cleveland, O. — Tajnik Wm. Candon, 1058 E. 72nd St.
- St. 24.** Milwaukee, Wis. — Tajnika Sophie Stampe, 1120 W. Washington Street.
- Dramski odsek S. N. D., Waukegan, Ill.** — Tajnika Louise Ogrin, 1023 McAllister Ave., N. Chicago.
- Zenski zadružni odsek, Waukegan, Ill.** — Tajnika Frances Paiser, 811 McAlister Ave.
- Zenski odsek SND, Detroit, Mich.** — Tajnika Mary Jurca, 13708 Trumbull Ave.
- Izob. in zab. dom. Library, Pa.** — Tajnik Nich Triller, Box 121.
- Izobraževalni dom, Presto, Pa.** — Tajnik Frank Aubel, Box 13.
- Citalnica S. N. D., Waukegan, Ill.** — Tajnika Anna Mahnich, 624 Helmholz Ave.
- Citalnica S. D. D., Collinwood, O.** — Tajnika Anna Prine, 378 E. 161st St., Cleveland, O.
- Izob. društvo "Vihar", Krayn, Pa.** — Tajnik Anton Tauzelj, R 2, Box 13, Windber, Pa.
- Pevski in dram. društvo "Soča", La Salle, Ill.** — Tajnika Ann Mauser, 1102 Third St.
- Zenski pевски збор "Planinska roža", Milwaukee, Wis.** — Tajnika Amalia Hoynik, 1007 S. 38th St.
- Dramsko društvo "Ivan Cankar", Cleveland, O.** — Tajnik Erasmus Gorshe, 1030 E. 66th Pl.
- Pevski društvo "Triglav", Kirkland Lake, Ont., Canada.** — Tajnik Math Ulepich, R. 2, Box 410, Mulberry.
- Dramski klub "Zora", Pueblo, Colo.** — Tajnik Ludvig Yoxey, 318 E. Mesa Ave.
- OPOMBA.** — Tajnike včlanjeni organizaciji prosimo, da zapazijo kako pomoto v naslovi, naj to sporočajo tajništvu Prosvetne matice, da že jo v bodoče popravi.

MLADA PREKOCEANSKA POTNIKA

Nemški priseljenc Colin v Davenportu, Iowa, je dobil pred štirimi meseci dvojčke. Njegova žena je kmalu po porodu umrla. Če je izpreide da sam ni v stanju dati otrokom potrebne nege. V kak zavod v Ameriki jih ni hotel dati, a tudi plačevati ne bi mogel zatočišči, kar je potreben, zato je mlada dvojčka in njuno dvoletno sestrico poslal sorednikom v Nemčijo

J. P. Z. S.

S. D. Z.

J. S. K. J.

S. 23.

Imperial, Pa.

Tajnik John Virant, Box 312.

S. 61.

Reading, Pa.

Tajnik John Pendire Sr., 361 River St.

S. 103.

Youngstown, O.

Tajnik Karl Rogel, 105 Gordon St., Giral, Ohio.

S. 225.

Milwaukee, Wis.

Tajnik Pauline Vogrich, 636 S. 5th St.

SAMOSTOJNA DRUSTVA

Slovensko podp. društvo, Moon Run, Pa.

Tajnik Michael Jerala, RFD 3, Box 267-A, Crafton.

Progressivne Slovenke, Cleveland, O.

Tajnika Anna Barbč, 19551 Maskoka Ave.

S. 434.

Arms, Kans.

Tajnik Martin Krušić, Box 144.

S. 449.

Cicero, Ill.

Tajnik Frank Struna, 437 Toni St.

"Sokol", W. Allquippa, Pa.

Tajnik Louis Gerzel, 334 Erie Ave.

KLUBI J. S. Z.

S. 1.

Chicago, Ill.

Tajnik Justin Zaje, 3039 So. Millard Ave.

S. 3.

Oglesby, Ill.

Tajnik Anton Udoivich, RFD 3, La Salle, Ill.

S. 4.

La Salle, Ill.

Tajnik Frank Karan, 1569 Sobieski St.

S. 5.

Conemaugh, Pa.

Tajnik Frank Podboj, Box 61, Parkhill.

S. 11.

Bridgeport, O.

Tajnik Joseph Snoy, RFD 1, Box 7.

S. 24.

Salem, O.

Tajnik Jacob Mihovec, RFD 1.

S. 37.

Milwaukee, Wis.

Tajnik Leonard Alpner, 1019 So. 5th St.

S. 45.

Waukegan, Ill.

Tajnik Jacob Meseč, 1037 Adams Street, No. Chicago.

PROLETAREC

CHICAGO, ILL., December 8, 1937.

CONSERVATIVE WORKING MEN

Quoted in The Epic News, a rich woman in Los Angeles says, "We radical capitalists cannot understand you conservative working men!" She said it in a letter to a well-known conservative union man.

Coming from a person who has money to burn, it is considerable of a jolt. Still that isn't all. She also said, "You leave it to the intelligentsia to fight your battles for you—literary men and women, college professors and students."

Another jolt. It is now wholly true but there is too much truth in it. The aid of the intelligentsia is always welcome—when they are not nuts—and in fact to be radical is their only ultimate salvation. They only show intelligent selfishness when they align themselves with the working class. In some instances they do it at their immediate peril, but that is not so often the case as hitherto.

We said they are welcome when they are not nuts. If often happens that a man who never has had any active experience in working class affairs becomes a know-it-all and a crackpot who does the movement more harm than good. All advanced movements have their loony fringe.

In any event, conservative working men are a greater menace and they need to be jolted. We could have universal employment and universal prosperity if it were not for conservative working men who take the side of the enemy and work and vote directly against their own interests.

—Milwaukee Leader.

A BALANCED BUDGET! BUT HOW IS THE BUDGET TO BE BALANCED?

Up to almost yesterday the government claimed that restored national prosperity made it possible to curtail government spending drastically. Now they claim less need for direct relief to the jobless, for public works, for aid to home owners and farmers.

Even during the last months when Washington was slicing the jobless and public works appropriations, the administrations claim that cuts in relief would not seriously injure anybody appeared altogether without basis to us. For the government to continue its claims now, however, is not just exaggeration; it is undiluted hypocrisy.

America is now in a slump. The fact that it came suddenly and quietly does not obliterate its presence. It is here.

Speak to workers in the garment industry and bear what they have to say about this year's employment. They speak of it as the "worst" year yet, including the dark years of 1930-32. Speak to the auto workers. They will tell you that what they expected to be a seasonal pick-up is turning out to be a seasonal lay-off. The official reports of government bureaus tell of the breakdown in textile, shoes and steel.

Now—whatever the reason may be for this crisis, whether it be just the automatic workings of the capitalist system again, whether it be an artificial crisis manufactured by big business to bully the special congress, or whether it be a combination of both, the fact of the crisis remains.

To talk of a balanced budget now is criminal, because the government budget can only be balanced by balancing the human budget.

Secretary of the Treasury Morgenthau at a dinner of the American Academy of Political science reported, this week, on how the government would balance its budget. "It could be made up, he asserted, by economies in four fields: public highways, public works, unemployment relief, agricultural outlays."

Each of these economies is realizable only by seriously injuring the living conditions of the American masses.

It is especially interesting to note in this connection that while the government talks of cutting into the income of the masses in order to balance the budget it also contemplates a revision of taxes on corporations and surplus dividends such as will ease the burden on the upper classes.

In opposition to the administration program the American masses must advance the slogan: Balance the Human Budget!

This requires greater government spending than ever. The money for such spending must be raised by taxation of those who can and who should pay: the rich.

The job of letting the administration know just how the masses feel about balancing the budget at the expense of the poor is the task of the organizations of labor and jobless. Protests, demonstrations, actions must be organized to let Washington know that a crisis is here, that is no time to cut government relief, that this is the saddest time to show "kindness" to the rich.—Socialist Call.

The U. S. S. R. Celebrates Its 20th Birthday

On November 8, 1937, the Soviet Union celebrated the twentieth birthday of their new Constitution.

They were also celebrating the completion of Russia's second "Five Year Plan" of industrial development.

While the U. S. S. R. celebrates these accomplishments the outside world is wondering. Continued arrests, secret trials, and execution of "spies" makes us wonder how "democratic" the new constitution really is.

From 1917 until the Revolution of 1917 the Russians were ruled by the Czar. The Bolsheviks were led by Lenin, who had come back from Switzerland.

On Nov. 7, 1917, Lenin pronounced the "victory of the Proletariats." Since then the Bolsheviks have carried out their program with determination.

The people work for the government and all factories and lands are owned by the government. No one person can make profits on someone else's labor because no one can own anything that produces goods.

Mitzi Oyen.

UPPER CRUST

"One hundred and fifty dogs of socialites are guests at cocktail party at Jack Dempsey's restaurant. Dine on warm beef broth and canapes of mine meat and cottage cheese, tastefully stuffed in egg whites,"—News item.

"Oh for some food fit for dogs to eat," sez Breadline Benny, pulling up his coat collar in preparation for a hard winter and a new "business recession."

He and Stalin tried to keep up the fight against the government.

SUPPORT THE LABOR PRESS!

The progress of the world is largely due to the printing press. Never was a great reform accomplished without abundant use of printer's ink. The writings of Benjamin Franklin and his contemporaries did more than all else beside to prepare the people of the American colonies for achieving their freedom and establishing this great government of the people.

The power of the press is realized only too well by the enemies of all progressive elements today, and the subsidized press which appears in solid array in every dispute is an evidence that they take advantage of it. The workingmen to a great extent have been blind to this great power, and as a result have failed of success. They must brush the scales from their eyes and see the situation just as it is. They must see that they have papers that will speak for them in times of trouble and will educate at all times. To have such a friend he must be supported. The labor editor should receive the active aid of every laboring man to the end that he may be strong to battle for the right.

Every workingman should make it part of his duty to uphold, as much as it lies in his power, the local labor papers. Big capital knows the power of the press and support it liberally. In return they represent all social phenomena in a light which is favorable to their prerogatives. Contests between capital and labor are usually represented in a way hurtful to the latter.

There exist labor papers in many cities today, but all complain of lack of support on the part of the workingmen. What a misfortune! The press is a most powerful weapon in the hands of those who know how to use it and keep it bright. Every workingman should make it his duty to subscribe for his local labor paper—the one written in the special interest of union labor and for local information about the doing of labor in his own city. Furthermore union members should be informed on all topics which concern the interests of the toilers. The labor movement has far higher questions to solve than those which are presented to our views in the daily controlled press by anti-union interests. To be up-to-date and to become enabled to understand his position as a workingman should read papers written for his interest.—B. J.

BOMBY DAYS

Munition men

Exult again,

And say: "What could be finer

With Spain at war

And—what is more—

Japan invading China?"

"With a crust 2,000 feet thick, the earth in one respect, at least, resembles Hitler."

Which One Will It Land in?

Our Doings Here and There

By Joseph Drasler

Sava's Concert

A few days before Sava's Spring Concert, you will recall, unfortunately few of the singers acquired bad colds and could not appear with the group thereby weakening it considerably. In spite of the handicap, the performed splendidly.

Las, Sunday we were glad to see the group much larger, stronger and in full stride at their Fall Concert at the CSPS Hall.

That Sava is one of the most popular singing groups among Jugoslavs in Chicago is attested by the sight. Why such a large percentage of our members are indifferent about attending meetings is a mystery. Everyone ought to be able to attend at least occasionally if not regularly.

The regular date of our next meeting has been changed from the 25th of December to the 23rd. A special attempt is being made to get all members to attend as this will be the annual meeting which means election of officers for the new year.

After the meeting we discussed the youth section of our Branch. No one seems to be able to place the reason for the indifference of our youth on any particular cause. To get the young comrades to go out and do the Jimmie Higgins work that our oldtimers did in their days and are still doing, is becoming more and more impossible.

Coming

New Year's Eve Dance and Celebration of Branch No. 1, at the SNPJ Auditorium on December 31st. There will be fun galore for both young and old with Johnny Kochevar's Orchestra playing in the upper hall and the Gradskek-Omerza Orchestra in the lower hall. Most of our members are already busy selling tickets for this affair. Get your ticket in advance and save fifteen cents. The price is 40c in advance and 55 at the door. Dancing will begin at 8 P. M.

SOMETHING THAT ISN'T DONE

Thousands of Chicago families, without other means of support and dependent on public relief agencies face a prolonged period of intense suffering unless drastic and immediate steps are taken to forestall what experienced, competent observers declare will be the "most severe period of mass suffering that Chicago has ever experienced since the beginning of the depression."

Briefly, the situation is this:

1) There are more than 87,000 families (approximately 215,000 men, women and children) dependent upon public relief for their expenses.

2) More than three and a half million dollars monthly are needed to provide minimum subsistence allowances for these persons.

3) In both September and October, the funds available fell short of this needed amount by more than \$1,000,000 each month.

4) Officials say the outlook for additional funds is not encouraging.

Consumption of food in relief families is far below the "safe level to maintain health and decency." Despite the approach of severe weather, clothing allowances have been eliminated. Fuel allowances are pitifully inadequate. Maximum rent grants are now only half of what they were in Jan. A family of seven may receive not more than \$7.50 per month for an unfurnished dwelling not supplied with hot water. Even landlords with marginal incomes are being forced on relief. In addition to the suffering of the unfortunate human animal shelters.

TO THE RETAINERS

(From "Socialism and Success")

By W. J. GHENT

You retainers and servitors of the men of wealth—you who from rostrum, pulpit and sanctum, from bar and bench, defend the existing regime and oppose the struggles of the working class for a better life; you whose business it is to find a practical, a judicial, an ethical and even spiritual sanction for things as they exist, and who devise the cheap moralities which are the reflex of the interests of the class that employs you—there is a word to say to you which needs to be spoken. Upon those who take part in the forward movement of the time no mere pressing duty is laid than that of telling you in plain words what millions of men are thinking of you...

The chances of any good legislation coming out of the special and regular sessions of congress are growing dimmer daily. Indeed, the chances of reactionary legislation, in taxes and utilities, etc., are all too good.

The bill for seven utility regions, six in addition to TVA, sponsored by Senator Norris, may not go through at all. If it does go through, it will be badly modified. The private utilities promise a billion-dollar expansion program if the public utility program is called off. That's the bait offered.

Likewise, relief is to be reduced, road building is to be decreased, and the budget is to be balanced whether or not.

But don't think for a minute that a cent less will be spent on preparations for war.

give victory in the struggle. And the men who are seeking the overthrow of this system disdain to make use of these means. They leave that function to you. They do not, like your bishops, lend their presence to chambers of commerce at banquets, and give to the gamblers in the world's wealth the benediction of divine favor. They do not, like your Board of Foreign Missions, solicit the profits of law breaking and theft or their propaganda, and promise an intercession at the throne of grace. They do not, like your college heads, prescribe the dainty punishment of "social ostracism" for the world's robbers, crying out from their gables "Bring on your tainted money!" Nor do they, like your journalists, make themselves the servile lackeys of the ruling class; nor, like your economists, constitute themselves the secular priests of capital, perpetually renewing their character of "pests of society and persecutors of the poor." Many of them might be "successful" if they choose to do these things. Rather they choose, like Francis of Assisi, the bride of Poverty, instead of the harlot Success. And so you are right in your statement. But you utter your own condemnation when you speak it.

BRANCH ACTIVITIES

The following activities are scheduled for the winter season by JSF Branches, Fraternal and Cultural Groups affiliated with the Educational Bureau, JSF:

December.

Burgettstown, Pa.—Dance sponsored by Branch No. 19, JSF, Saturday, December 11th at the Slovenc Home.

Collinwood, Ohio—Dance sponsored by Branch No. 49, JSF, on Christmas Eve, December 25th at the Slovenc Workers' Home, Waterloo Rd.

Girard, Ohio.—"Domäna zavába" sponsored by Branch No. 222, JSF, Friday, December 31st at Nagode's Hall.

Moon Run, Pa. New Year's Eve Celebration of Branch No. 175, JSF, December 31st.

Chicago, Ill.—New Year's Eve Celebration of Branch No. 1, JSF, at the SNEJ Hall, December 31st.

1938

Chicago, Ill.—Dramatic Presentation by the Dramatic Group of Branch No. 1, JSF, Sunday, February 13th.

Strabane, Pa.—District Conference of JSF Branches and other organizations affiliated with the Educational Bureau of the Federation, March 27th.

Chicago, Ill.—Sava's Spring Concert, Sunday, April 10th.

Chicago, Ill.—May Day Celebration, Branch No. 1, JSF, Sunday, May 1st.

Branch secretaries and secretaries of all organizations affiliated with the Educational Bureau of the Federation are requested to keep us informed of the dates of their affairs thereby enabling us to keep this calendar up to date.